

راهنمای دارو درمانی در بیماران

نیازمند مراقبت ویژه

پروتکل‌های دارو درمانی در بخش‌های مراقبت ویژه
برای پزشکان و پرستاران

تالیف و ترجمه :

مهدی جعفری عوری (دانشجوی دکتری آموزش پرستاری دانشگاه علوم بهزیستی و توان بخشی تهران)

سارا آریاپور (کارشناس پرستاری)

مهری سید جوادی (عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل)

زیر نظر :

دکتر طاهره نجفی قزلبچه (دانشیار دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی ایران)

دکتر علی شمسی (متخصص قلب و عروق، معاون آموزشی موسسه سلامت دانشگاه علوم پزشکی اردبیل)

با اهتمام نگارش ادبی دکتر محمد مهر تک (استادیار دانشگاه علوم پزشکی اردبیل)

URL: www.khaniran.com

فهرست

فصل ۱: احیای قلبی ریوی پیشرفته.....	۱۱
جدول ۱-۱: الگوریتم ACLS برای ایست قلبی بدون نبض.....	۱۲
جدول ۲-۱: الگوریتم فیبریلاسیون و تاکی کاردی بطنی بدون نبض.....	۱۳
جدول ۳-۱: الگوریتم فعالیت الکتریکی بدون نبض.....	۱۵
جدول ۴-۱: الگوریتم آسیستول.....	۱۶
جدول ۵-۱: الگوریتم برادی کاردی (ضربان قلب کمتر از ۶۰ ضربه در دقیقه و یا نسبتاً آهسته).....	۱۷
جدول ۶-۱: الگوریتم تاکی کاردی قلبی.....	۱۸
جدول ۷-۱: الگوریتم فیبریلاسیون یا فلوتر دهلیزی مقاوم.....	۱۹
جدول ۸-۱: الگوریتم تاکی کاردی فوق بطنی با کمپلکس باریک ($QRS < 0/12$) ثانیه) مقاوم.....	۲۱
جدول ۹-۱: الگوریتم تاکی کاردی بطنی مقاوم.....	۲۳
جدول ۱۰-۱: الگوریتم کاردیوورژن سینکرونیزه برای درمان تاکی کاردی علامت‌دار.....	۲۴
جدول ۱۱-۱: داروهای مورد استفاده در احیای قلبی ریوی پیشرفته.....	۲۷
جدول ۱۲-۱: فعالیت الکتریکی بدون نبض: علل و درمان.....	۳۳
جدول ۱۳-۱: درمان فارماکولوژیک به آنافیلاکسی / واکنش آنافیلاکتوئید.....	۳۴
فصل ۲: قلب و عروق.....	۳۷
جدول ۱-۲: شاخص نمره ترومبولیز در سکتة قلبی (TIMI).....	۳۸
جدول ۲-۲: نمره خطر TIMI برای سکتة قلبی با بالا رفتن قطعه ST.....	۳۸
جدول ۳-۲: میزان خطر مرگومیر کوتاه‌مدت یا سکتة قلبی بدون وقوع مرگومیر در بیماران با آنژین ناپایدار.....	۴۰
جدول ۴-۲: درمان دارویی آنژین ناپایدار حاد و سکتة قلبی بدون بالا رفتن قطعه.....	۴۲
جدول ۵-۲: درمان دارویی در بیماران با سکتة قلبی با بالا رفتن قطعه ST.....	۴۸
جدول ۶-۲: ملاحظات مربوط در بیماران با انفارکتوس بطن راست.....	۵۵
جدول ۷-۲: موارد منع مصرف فیبرینولیتیک درمانی در انفارکتوس میوکارد با بالا رفتن قطعه ST.....	۵۵

جدول ۸- ۲: درمان نارسایی قلب	۵۶
جدول ۹- ۲ دارودرمانی ضد ترومبوتیک در بیماران مختلف	۵۹
جدول ۱۰- ۲ علل ایجادکننده تورسآدس دی پوینت اکتسابی و درمان آن	۶۱
جدول ۱۱- ۲: بحران فشارخون بالا و درمان آن	۶۳
جدول ۱۲- ۲: کنترل ترشح زیر جلدی کاتاکولامین‌ها در حین انفوزیون	۶۶
جدول ۱۳- ۲: پیشگیری از ترومبوآمبولی وریدی در بیماران بخش مراقبت‌های ویژه	۶۷
جدول ۱۴- ۲ درمان ترومبوز ورید عمقی و آمبولی ریوی	۶۸
جدول ۱۵- ۲: کنترل و درمان مقدار INR افزایش‌یافته در بیماران دریافت‌کننده وارفارین	۷۱
فصل ۳: مغزی و عروقی	۷۵
جدول ۱- ۳: مراقبت حمایتی کلی از بیماران مبتلا به سکته مغزی حاد	۷۶
جدول ۲- ۳: کنترل فشارخون در بیماران با سکته مغزی حاد	۷۶
جدول ۳- ۳: شرایط مصرف و عدم مصرف آلتپلاز برای بیماران با سکته مغزی	۷۸
جدول ۴- ۳: مقیاس سکته مغزی اصلاح‌شده انجمن ملی بهداشت و درمان آمریکا:	۸۰
جدول ۵- ۳: پروتکل درمانی آلتپلاز برای اندیکاسیون حوادث عروق مغزی:	۸۲
جدول ۶- ۳: کنترل و درمان خونریزی داخل مغزی ناشی از آلتپلاز:	۸۳
جدول ۷- ۳: کنترل فشارخون داخل جمجمه‌ای (فشار داخل جمجمه‌ای مساوی و بیشتر از ۲۰ میلی‌متر جیوه)	۸۴
فصل ۴: مراقبت‌های ویژه	۸۷
جدول ۱- ۴: اصول استفاده از داروها در بخش‌های مراقبت ویژه	۸۸
جدول ۲- ۴: درمان سپسیس شدید و شوک سپتیک	۸۹
جدول ۳- ۴: راهنمای آرام‌بخش‌ها، بی‌حس‌کننده‌ها و دلیریم	۹۴
جدول ۴- ۴: مقیاس اصلاح‌شده تسکین رمزی	۹۸
جدول ۵- ۴ مقیاس تسکین-تحریک ریکر	۹۸
جدول ۶- ۴ روش بررسی کانفیوژن برای تشخیص دلیریم در بخش آی سی یو	۹۹
جدول ۷- ۴: استفاده از مسدودکننده‌های عصبی عضلانی در بخش مراقبت‌های ویژه	۱۰۱

جدول ۸-۴: عوامل تغییردهنده اثرات مسدودکننده عصبی عضلانی.....	۱۰۲
جدول ۹-۴ کنترل و درمان هیپرترمی بدخیم.....	۱۰۳
جدول ۱۰-۴: ترانسفوزیون گلبول قرمز متراکم و اریتروپوئیتین برای بیماران بدحال.....	۱۰۴
جدول ۱۱-۴: استفاده رایج از پروپیل گلیکول وریدی.....	۱۰۷
جدول ۱۲-۴: تب القاشده ناشی از دارو.....	۱۰۸
جدول ۱۳-۴: فرم فارماکولوژیک دارویی.....	۱۱۰
جدول ۱۴-۴: پروتکل‌های مرتبط با پیشگیری آسیب‌های مخاطی ناشی از استرس.....	۱۱۰
جدول ۱۵-۴: کنترل سطح دارویی.....	۱۱۳
جدول ۱۶-۴: آنتی‌دوت‌های مناسب در مسمومیت‌های اورژانسی.....	۱۱۶
فصل ۵: درماتولوژی.....	۱۲۱
جدول ۱-۵: واکنش‌های پوستی ناشی از دارو.....	۱۲۲
فصل ۶: اندوکرینولوژی.....	۱۲۵
جدول ۱-۶: درمان کتواسیدوز دیابتیک.....	۱۲۶
جدول ۲-۶: سندرم هیپرگلیسمی و هیپراسمولار غیر کتونیک.....	۱۲۸
جدول ۳-۶: کنترل کمای میکزدم و کریز تیروتوکسیک.....	۱۲۹
فصل ۷: معده-روده ای.....	۱۳۳
جدول ۱-۷: درمان خونریزی حاد غیر واریسی قسمت فوقانی معده-روده‌ای.....	۱۳۴
جدول ۲-۷: اتیولوژی اسهال در بخش‌های مراقبت ویژه.....	۱۳۵
جدول ۳-۷: درمان عوارض سیروز.....	۱۳۶
جدول ۴-۷: داروهای دخیل در هپاتوکسیتی.....	۱۴۳
جدول ۵-۷: پانکراتیت القاء شده توسط دارو.....	۱۴۴
فصل ۸: هماتولوژی.....	۱۴۵
جدول ۱-۸: داروهای مؤثر بر اختلالات خونی.....	۱۴۶
جدول ۲-۸: درمان ترومبوسیتوپنی ناشی از هپارین.....	۱۴۷

جدول ۳-۸: درمان و کنترل متهمو گلوبینمی	۱۵۰
فصل ۹: بیماری‌های عفونی	۱۵۳
جدول ۱-۹: شایع‌ترین علت تب در بخش‌های مراقبت ویژه	۱۵۴
جدول ۲-۹: پیشگیری از عفونت بیمارستانی و عفونت مرتبط با ونتیلاتور	۱۵۴
جدول ۳-۹: کنترل و درمان پنومونی ناشی از ونتیلاتور و پنومونی بیمارستانی	۱۵۵
جدول ۴-۹: محاسبه درجه عفونت ریوی بالینی	۱۵۷
فصل ۱۰: نورولوژی	۱۵۹
جدول ۱-۱۰: درمان و کنترل تشنج و صرع	۱۶۰
جدول ۲-۱۰: داروهایی که ممکن است درمیاستنی گراو باعث تشدید ضعف شوند	۱۶۳
فصل ۱۱: تغذیه	۱۶۵
جدول ۱-۱۱: بررسی نیاز تغذیه ای	۱۶۶
جدول ۲-۱۱: اصول تغذیه وریدی (مشورت با کارشناس تغذیه در صورت نیاز)	۱۶۹
جدول ۳-۱۱: تداخلات دارو با ماده غذایی	۱۷۱
جدول ۴-۱۱: استراتژی برای به حداقل رساندن آسیب‌رسانی معده‌ای در زمان تغذیه روده‌ای	۱۷۱
فصل ۱۲: اختلالات روان‌پریشی	۱۷۳
جدول ۱-۱۲: درمان ترک الکل	۱۷۴
جدول ۲-۱۲: کنترل و درمان سندرم سروتون	۱۷۶
جدول ۳-۱۲: کنترل و درمان سندرم نورولپتیک بدخیم	۱۷۸
فصل ۱۳: دستگاه ریوی	۱۸۱
جدول ۱-۱۳: کنترل و درمان بیماری انسدادی مزمن ریه	۱۸۲
جدول ۲-۱۳: درمان آسم شدید حاد	۱۸۴
جدول ۳-۱۳: بیماری‌های ریوی ناشی از داروها	۱۸۶
فصل ۱۴: رنال	۱۸۷
جدول ۱-۱۴: استراتژی پیشگیری از نوروپاتی ناشی از مواد حاجب	۱۸۸

- جدول ۲-۱۴: درمان نارسایی حاد کلیوی..... ۱۸۹
- جدول ۳-۱۴: کنترل حاد خونریزی اورمی..... ۱۹۲
- جدول ۴-۱۴: داروهای ایجادکننده نارسایی کلیه:..... ۱۹۳
- جدول ۵-۱۴: کنترل و درمان هیپوکلسمی حاد..... ۱۹۴
- جدول ۶-۱۴: درمان هیپرکلسمی حاد (سطح سرمی کلسیم کمتر از ۱۲ میلی‌گرم در دسی لیتر)..... ۱۹۶
- جدول ۷-۱۴: کنترل و درمان کمبود پتاسیم حاد (سطح پتاسیم سرم کمتر از ۳/۵ میلی‌اکی‌والان)..... ۱۹۷
- جدول ۸-۱۴: کنترل و درمان هیپرکالمی حاد..... ۱۹۹
- جدول ۹-۱۴: کنترل و درمان هیپومنیزیمی حاد..... ۲۰۱
- جدول ۱۰-۱۴: کنترل و درمان هیپرمنیزیمی حاد..... ۲۰۱
- جدول ۱۱-۱۴: کنترل و درمان هیپوناترمی حاد..... ۲۰۲
- جدول ۱۲-۱۴: کنترل و درمان هیپرناترمی حاد (سدیم سرم بیش از ۱۴۵ میلی‌اکی‌والان در لیتر)..... ۲۰۷
- جدول ۱۳-۱۴: درمان هیپوفسفاتی حاد (کمتر از ۲ mg/dL)..... ۲۰۹
- جدول ۱۴-۱۴: درمان هیپرفسفاتی (بیشتر از ۵ mg/dL)..... ۲۱۰
- جدول ۱۵-۱۴: درمان اسیدوز ۱ متابولیک حاد ($\text{pH} < 7.35$)..... ۲۱۲
- جدول ۱۶-۱۴: درمان آلکالوز متابولیک حاد ($\text{pH} > 7.45$)..... ۲۱۵
- منابع:..... ۲۱۸

پیشگفتار:

از آنجا که بیماران بستری در بخش‌های مراقبت ویژه نیازمند مراقبت‌های درمانی مختلف و پیچیده می‌باشند و به خاطر عدم وجود روش‌های منسجم درمانی به صورت پروتکل، جهت رفع این کمبود پدیدآورندگان با به کارگیری کتاب راهنمای دارودرمانی، الگوریتم‌های درمانی را به صورت جامع و منظم در این کتاب آورده‌اند که مربوط به بیشترین مشکلات و عارضه‌های سیستماتیک شایع در این بیماران است. امید است با به کارگیری کتاب حاضر توسط گروه سلامت روش‌های درمانی به صورت پروتکلی، منظم و سیستماتیک جلو رود.

جعفری

تقدیم به

انسان‌هایی که

به فردایی بهتر می‌اندیشند.

مقدمه ناشر

سپاس بیکران پروردگار را که به انسان قدرت اندیشیدن بخشید قدرتی که در مقایسه با سایر موجودات باعث شده است که انسان هرگز به امکانات محدود خود اکتفا نکند. مکاتب الهی، انسان را موجودی کمال‌طلب و پویا می‌دانند که جهت‌گیری او به سوی خالقش می‌باشد. از جمله راه‌های تقرب به خداوند، علم است. علمی که زیبایی عقل است. علمی که در دریای بیکران آن هر ذره نشانی از آفریدگار است و هر چه علم انسان افزون گردد، تقریبش بیشتر می‌شود. از این روی است که به علم‌اندوزی و دانش‌آموزی توجهی بی‌نظیر مبذول گردیده است. اما علم‌آموزی به ابزاری نیاز دارد که مهمترین آن کتاب است و انتشار کتاب که نتیجه مطالعات پژوهشگران و اندیشمندان است، پاسخگوی این نیاز خواهد بود. جهت تحقق این امر و گام برداشتن در جهت ارتقاء پایه‌های علم و دانش و رشد و شکوفایی استعدادها انتشار کتاب را یکی از اهداف خود قرار داده و انتظار داریم با حمایت‌های معنوی هموطنان گرامی بتوانیم گام‌های مؤثر و ارزشمندی را برداریم. گرچه تلاش خواهد شد در حد دانش و تجربه اندکمان کارهایی بدون اشکال تقدیم حضورتان گردد، ولی اذعان داریم که راهنمایی‌های شما عزیزان می‌تواند ما را در ارتقای کیفی کتاب راهگشا باشد لذا همیشه منتظر پیشنهادات و راهنمایی‌های شما خواهیم بود. در پایان از همه عزیزانی که در تالیف این کتاب از همفکری آن‌ها بهره‌مند بوده به خصوص **دکتر مهدی جعفری عوری** تشکر می‌نمایم. همچنین از آقایان **مهندس علی محمد خانی** و **مهندس نیما نوروزی** که در بازنگری و چاپ کتاب تلاش زیادی کردند سپاسگزاری نموده و موفقیت روزافزونشان را آرزومندم.

محمدرضا خانی

مدیر مسئول انتشارات خانیران

* جهت اطلاع از میزان تخفیف و نحوه همکاری، کتابفروشی‌ها و مراکز و مؤسسات محترم می‌توانند از طریق تماس تلفنی یا مکاتبه با آدرس این مرکز اطلاعات لازم را کسب نمایند.

* خرید جزئی به یکی از روش‌های زیر امکان‌پذیر است: مراجعه حضوری، تماس تلفنی با شماره‌های زیر، خرید آنلاین از طریق سایت www.khaniranshop.com و یا مکاتبه با آدرس دفتر انتشارات.

میدان انقلاب-خیابان کارگر شمالی-خیابان نصرت-کوچه باغ نو-کوچه داوودآبادی شرقی-پلاک ۴-طبقه اول
تلفن: ۶۶۹۶۵۲۹۶-۶۶۹۵۰۷۷۲-۶۶۴۱۳۲۷۰ (کد تهران ۰۲۱)

☑ حساب سیبا ۰۳۴۳۵۶۲۷۶۳۰۰۳ و شماره کارت ۶۰۳۷۹۹۱۸۰۴۱۰۲۰۸۹ - بانک ملی - به نام علی محمد خانی

☑ حساب ۳۳۰۸۲۷۸۳۹۳ و شماره کارت ۶۱۰۴۳۳۷۹۶۹۸۱۵۱۸۰ - بانک ملت - به نام علی محمد خانی

تقدیریم :

به آموزگارهای همیشگی زندگی مان

مادران دلروز

,

پدران زحمتمش

جعفری و سایر همکاران